

<https://doi.org/10.31891/2307-5740-2026-352-14>

УДК 657.6:657.37:005.336.1

JEL classification: M42, M41, D82, G38, L15

ШЕВЧУК Катерина

Національний університет біоресурсів і природокористування України

<https://orcid.org/0000-0002-9284-0343>

e-mail: kateryna.shevchuk@nubip.edu.ua

ЛЕВЧЕНКО Юлія

Національний університет харчових технологій

<https://orcid.org/0000-0002-1879-7770>

e-mail: juliyalevchenko.kiev@gmail.com

ДЕРЕВ'ЯНКО Світлана

Національний університет біоресурсів і природокористування України

<https://orcid.org/0000-0001-8576-0276>

e-mail: derev'yanko.s.i@nubip.edu.ua

СУБ'ЄКТНО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

У статті досліджено проблеми забезпечення якості аудиту фінансової звітності в умовах трансформації економічного середовища, цифровізації облікових процесів, посилення ризиків та зростання рівня невизначеності. Обґрунтовано, що традиційні формально-процедурні підходи до організації аудиту не завжди забезпечують належний рівень достовірності фінансової інформації та довіри користувачів до звіту незалежного аудитора. У зв'язку з цим актуалізується необхідність застосування суб'єктно-орієнтованого підходу, який передбачає індивідуалізацію аудиторських процедур з урахуванням специфіки діяльності суб'єкта господарювання, особливостей його внутрішнього середовища та рівня ризиків. Це забезпечить індивідуалізацію аудиторських процедур та підвищення їх результативності.

Розкрито роль професійного судження аудитора як ключового чинника формування обґрунтованої думки у звіті незалежного аудитора та підвищення якості аудиту, що сприятиме обґрунтованості звіту незалежного аудитора. Визначено вплив досвіду, професійної підготовки, етичної позиції та рівня професійного скептицизму на процес прийняття аудиторських рішень. Запропоновано напрями підвищення якості аудиту, що ґрунтується на розвитку методології суб'єктно-орієнтованого підходу, удосконаленні системи професійної освіти аудиторів, дотриманні принципів етики та незалежності, а також орієнтації на цінність звіту незалежного аудитора для користувачів фінансової звітності. Отримані результати можуть бути використані у практичній діяльності аудиторських фірм та в подальших наукових дослідженнях у сфері аудиту.

Ключові слова: аудит, якість, фінансова звітність, професійне судження, суб'єктно-орієнтований підхід, професійний скептицизм.

SHEVCHUK Kateryna, DEREVIANKO Svitlana

National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

LEVCHENKO Yuliia

Educational and Scientific Institute of Economics and Management

SUBJECT-ORIENTED APPROACH TO ENSURING THE QUALITY OF FINANCIAL STATEMENT AUDITS

The article examines the problems of ensuring the quality of financial statement audits in the context of economic transformation, digitization of accounting processes, increased risks, and growing uncertainty. It is argued that traditional formal and procedural approaches to organizing audits do not always ensure an adequate level of reliability of financial information and user confidence in the independent auditor's report. In this regard, there is a need to apply a subject-oriented approach, which involves the individualization of audit procedures, taking into account the specifics of the entity's activities, the characteristics of its internal environment, and the level of risk. This will ensure the individualization of audit procedures and increase their effectiveness.

The role of the auditor's professional judgment as a key factor in forming a reasonable audit opinion and improving the quality of the audit, which will contribute to the validity of the independent auditor's report, is revealed. The influence of experience, professional training, ethical position, and level of professional skepticism on the process of making audit decisions is determined. The transformation of audit risks in an unstable environment, incomplete information, and the growing role of management estimates in financial reporting are analyzed. . The transformation of audit risks in an unstable environment, incomplete information, and the growing role of management estimates in financial reporting are analyzed.

We suggest ways to improve audit quality based on developing a subject-oriented approach, improving the professional education system for auditors, sticking to ethics and independence principles, and focusing on the value of independent auditor reports for financial statement users. The results obtained can be used in the practical activities of audit firms and in further scientific research in the field of auditing. The proposed provisions can be used in the activities of audit firms, in the professional training of auditors, and in the formation of regulatory policy in the field of auditing in conditions of growing uncertainty and transformation of the business environment.

Keywords: audit, quality, financial reporting, professional judgment, subject-oriented approach, professional skepticism.

Стаття надійшла до редакції / Received 12.02.2026

Прийнята до друку / Accepted 04.03.2026

Опубліковано / Published 31.03.2026

This is an Open Access article distributed under the terms of the [Creative Commons CC-BY 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

© Шевчук Катерина, Левченко Юлія, Дерев'янка Світлана

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

В сучасних умовах функціонування суб'єктів господарювання якість аудиту фінансової звітності як інструмент забезпечення довіри користувачів до облікової інформації та прийняття обґрунтованих управлінських рішень набуває ключового значення. Водночас практика свідчить, що формально-нормативна орієнтація аудиту, зосереджена переважно на дотриманні міжнародних стандартів аудиту та виконанні типових процедур, не завжди забезпечує належний рівень якості звітів незалежного аудитора з огляду на зростання ризиків, складність бізнес-процесів та високий рівень невизначеності зовнішнього середовища.

Якість аудиту дедалі більше залежить не лише від формальної відповідності аудиторських процедур стандартам, а й від здатності аудитора враховувати специфіку діяльності конкретного суб'єкта господарювання, особливості його системи внутрішнього контролю, рівень притаманних ризиків та умови функціонування. В межах окресленої проблематики аналізується впровадження суб'єктно-орієнтованого підходу до аудиту фінансової звітності, який передбачає індивідуалізацію аудиторських процедур, активне застосування професійного судження аудитора та орієнтацію на економічну сутність господарських операцій.

Водночас відсутність чітко сформованих теоретичних підходів до обґрунтування ролі суб'єктно-орієнтованого підходу в системі забезпечення якості аудиту зумовлює наукову дискусійність цієї проблеми та потребу її подальшого дослідження.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Проблематика забезпечення якості аудиту фінансової звітності є предметом активних наукових досліджень як у вітчизняній, так і в зарубіжній науковій літературі. Сучасні наукові праці охоплюють широкий спектр питань, пов'язаних із роллю аудиту в діяльності підприємств, формуванням професійного судження аудитора, впливом цифровізації та ризик-орієнтованого підходу на якість аудиторських послуг, а також удосконалення системи професійного регулювання аудиторської діяльності. Питання місця та значення аудиту фінансової звітності в системі управління підприємством розглядають у працях: Бондаренко Н. та Федорко В. [1], Скиба Г.І., Цімошинська О.В., Несходовський І.С. [2]. Дослідження, що присвячені внутрішньому контролю та внутрішньому аудиту як чинника забезпечення якості аудиторських послуг, представлені у працях Коломієць А. [3], рекомендаціях COSO [4], положеннях Міжнародних стандартів аудиту IAASB [5]. Питання формування професійного судження аудитора та розвитку професійного скептицизму досліджували Разборська О.О., Лесік Л.С. [6], Редько О.Ю. [7] та інші вчені.

Разом з тим аналіз наукових джерел свідчить, що, незважаючи на значну кількість досліджень у сфері аудиту, недостатньо висвітленими залишаються питання інтеграції професійного судження аудитора та суб'єктно-орієнтованого підходу в єдину систему забезпечення якості аудиту фінансової звітності в умовах підвищеної невизначеності та трансформації бізнес-середовища. Це зумовлює актуальність подальших наукових досліджень.

Незважаючи на значний розвиток теорії та практики аудиту фінансової звітності, у науковій літературі залишається невирішеною проблема комплексного поєднання суб'єктно-орієнтованого підходу, професійного судження аудитора та впливу ризиків і невизначеності на якість аудиту. Існуючі дослідження здебільшого зосереджені на формально-нормативних аспектах або аналізі ризиків без урахування індивідуальних характеристик суб'єкта господарювання, що обмежує практичну значущість аудиторських звітів. Стаття присвячена заповненню цієї наукової прогалини шляхом дослідження взаємозв'язку зазначених елементів і формулюванню практичних рекомендацій щодо підвищення якості аудиту в умовах невизначеності.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є обґрунтування теоретико-методологічних засад забезпечення якості аудиту фінансової звітності на основі суб'єктно-орієнтованого підходу та професійного судження аудитора в умовах зростання ризиків і невизначеності.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

У сучасних умовах роль аудиту фінансової звітності суттєво трансформується під впливом зростання очікування користувачів, які потребують більшої достовірності, прозорості та релевантності інформації, що сприяє ухваленню ефективних управлінських і інвестиційних рішень, оскільки саме аудит забезпечує надання звіту незалежного аудитора щодо відповідності звітних даних вимогам стандартів і очікуванням стейкхолдерів [1]. Одночасно глобальна економічна нестабільність, військові ризики та кризові явища підсилюють невизначеність у діяльності підприємств, що зумовлює необхідність перегляду традиційних аудиторських підходів і підвищення ролі адаптивних процедур оцінки ризиків та оцінок суттєвості [3, с.37-42]. Ці зміни також спричиняють розвиток цифровізації облікових і аудиторських процесів, що розширює можливості аналізу великих обсягів даних та підвищує вимоги до якості аудиторського забезпечення прозорості фінансової звітності в умовах цифрового бізнес-середовища [2]. Водночас формально-нормативний підхід, орієнтований переважно на дотримання процедур міжнародних стандартів аудиту,

виявляє свої обмеження в контексті складних економічних і технологічних змін, що потребує інтеграції суб'єктно-орієнтованих елементів у системі оцінки якості аудиту [8].

Суб'єктно-орієнтований підхід у аудиті фінансової звітності розглядається як інтегративна концепція, що орієнтує аудиторську діяльність не лише на формальне дотримання стандартів і процедур, а на глибоке розуміння, аналіз і врахування особливостей конкретного суб'єкта господарювання – його діяльності, ризиків, системи внутрішнього контролю та бізнес-оточення. Такий підхід передбачає, що аудитори, окрім формального виконання завдань, активно застосовують професійне судження, адаптують процедури до специфіки клієнта та інтегрують знання про бізнес для досягнення достовірної і релевантної незалежної думки аудитора.

Цей підхід суттєво відрізняється від традиційного формально-процедурного підходу, який зосереджується на виконанні стандартних процедур і перевірці відповідності документів без глибокого врахування контексту діяльності клієнта. Він також відрізняється від виключно ризик-орієнтованого підходу, що спрямований головним чином на ідентифікацію і оцінювання ризиків як джерела планування аудиту, але інколи недостатньо інтегрує знання про бізнес і організаційні особливості. Відмінності між зазначеними підходами розкрито у науковій літературі, присвяченій системному та ризик-орієнтованому аудити.

Основу суб'єктно-орієнтованого підходу в аудиті становить сукупність взаємопов'язаних принципів, спрямованих на врахування індивідуальних характеристик конкретного суб'єкта господарювання, його бізнес-моделі, організаційної структури та рівня ризиків. Ключовими серед них є індивідуалізація аудиту, пріоритет економічної сутності над формою, адаптація аудиторських процедур та інтеграція знань про бізнес клієнта (рис. 1):

Рис.1. Принципи суб'єктно-орієнтованого підходу аудиту фінансової звітності

Джерело: сформовано авторами

Підхід, що представлений на рис.1, сприяє більш глибокому розумінню аудитором сутності підприємства, що перевіряється, підвищенню якості його незалежної думки та забезпеченню більшої цінності для користувачів фінансової звітності, ніж це може забезпечити лише формально-нормативна або ризик-орієнтована методологія без глибокого аналізу.

Взаємозв'язок між професійним судженням, суб'єктно-орієнтованим підходом та обґрунтованістю звіту незалежного аудитора полягає у тому, що лише комплексне застосування знань про бізнес клієнта, адаптація процедур до конкретних ризиків і професійне судження аудитора здатні забезпечити якісну незалежну думку аудитора, яка є релевантною, достовірною та корисною для користувачів фінансової звітності. У такому контексті професійне судження стає не суб'єктивністю, а ключовим механізмом підвищення якості аудиту як професійної діяльності [6].

Професійне судження аудитора - це процес застосування освіти, знань, досвіду та професійної етики для прийняття обґрунтованих рішень під час здійснення аудиту. Згідно з міжнародними стандартами аудиту, таке судження включає оцінювання обставин, вибір процедур, ухвалення рішень щодо суттєвості та аудиторського ризику, а також інтерпретацію доказів у контексті конкретного завдання з аудиту. Професійне судження виникає там, де стандартні процедурні вимоги не дають однозначної відповіді, і вимагає від аудитора інтелектуального аналізу та адаптації підходу до конкретної ситуації [9].

У наукових дослідженнях підкреслюються, що професійне судження є не просто формальним

застосуванням стандартів, а інтеграцією знань, умінь і схильності до критичного мислення щодо інформації, яку перевіряє аудитор. Такий підхід дозволяє не лише виконувати встановлені процедури, а й оцінювати їхню релевантність та ефективність у конкретних умовах [6].

Якість аудиту значною мірою залежить від таких компонентів професійного судження (рис. 2). Представлена інформація на рис.2 показує, що ключовими складовими професійного судження аудитора, що включає якість аудиту, є досвід, етична позиція, рівень професійного скептицизму та освіта й професійні знання. Досвід аудитора забезпечує здатність інтерпретувати неоднозначну інформацію та оцінювати складні аудиторські ситуації. Дотримання етичних принципів – об'єктивності, незалежності та добросовісності – мінімізує ризики упереджених оцінок і маніпулятивних впливів. Професійний скептицизм сприяє критичному оцінюванню достатності та й належності аудиторських доказів, незалежно від попереднього досвіду співпраці з клієнтом [7]. Освіта та професійні знання формують методологічну основу застосування стандартів аудиту й аналітичних інструментів. Сукупна дія зазначених складових забезпечує формування обґрунтованої думки незалежного аудитора, яка ґрунтується не на суб'єктивних припущеннях, а на професійно-виваженому аналізі, адаптованому до специфіки суб'єкта господарювання.

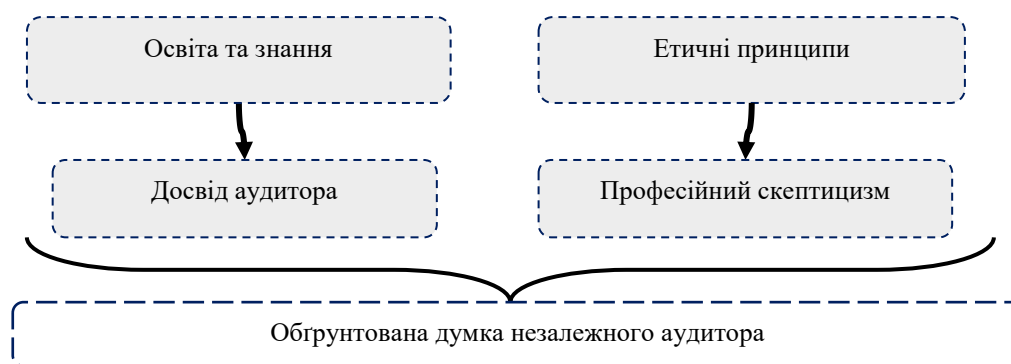

Рис. 2. Компоненти професійного судження аудитора

Джерело: сформовано авторами

Значущість професійного судження аудитора як ключового чинника якості аудиту підтверджується не лише науковими підходами, а й практикою контролю якості аудиторських послуг. Зокрема, у процесі перевірок якості аудиту, що здійснюються органами суспільного нагляду за аудиторською діяльністю, оцінюється не формальна наявність виконаних процедур, а обґрунтованість прийнятих аудитором рішень, достатність і належність аудиторських доказів та логічна узгодженість професійного судження з умовами діяльності суб'єкта господарювання. Це свідчить про те, що професійне судження в сучасному аудиті розглядається як об'єктивно оцінюваний елемент якості, а не як прояв суб'єктивізму.

Сучасне бізнес-середовище характеризується підвищеним рівнем нестабільності, що істотно трансформує природу аудиторських ризиків і підходи до їх оцінювання. Економічна нестабільність, неповнота інформації та зростання частки управлінських оцінок у фінансовій звітності підвищують імовірність суттєвих викривлень та обмежують ефективність формально-процедурного підходу до аудиту. У наукових дослідженнях підкреслюються, що в таких умовах якість аудиту дедалі більше залежить від здатності аудитора працювати з ризиками та невизначеністю, а не від механічного виконання стандартних процедур [10].

Ідентифікація та оцінка ризиків суттєвого викривлення в умовах нестабільного середовища потребує глибокого розуміння бізнесу клієнта, його внутрішнього середовища та системи внутрішнього контролю. Міжнародні стандарти аудиту наголошують, що за умов високої невизначеності аудитор має адаптувати характер, час та обсяг процедур залежно від специфіки суб'єкта господарювання, а не застосовувати універсальні алгоритми перевірки [5].

Зростання рівня невизначеності зумовлює посилення ролі внутрішнього контролю, аналітичних процедур та професійних оцінок аудитора як ключових інструментів зниження аудиторських ризиків. Ефективна система внутрішнього контролю дозволяє аудитору зосередитися на найбільш ризикових ділянках та зменшити ймовірність помилкових висновків у складних умовах [4]. Вплив ризиків та невизначеності на трансформацію аудиторських процедур представлено на рис. 3. Він ілюструє логічний взаємозв'язок між зростанням невизначеності, трансформацією аудиторських ризиків та необхідністю адаптації аудиторських процедур у межах суб'єктно-орієнтованого підходу.

Підвищення якості аудиту фінансової звітності в сучасних умовах пов'язується з розвитком методології суб'єктно-орієнтованого аудиту, яка передбачає індивідуалізацію аудиторських процедур та орієнтацію на економічну сутність операцій. Якість аудиту розглядається як здатність аудитора не лише виявити викривлення, а й забезпечити корисність звіту незалежного аудитора для користувачів фінансової звітності [11].

Рис. 3. Вплив ризиків та невизначеності на трансформацію аудиторських процедур

Джерело: сформовано авторами

Вагомим напрямом підвищення якості аудиту є розвиток професійної освіти та безперервного навчання аудиторів, що забезпечує здатність застосовувати стандарти аудиту в умовах невизначеності та формувати обґрунтовані професійні судження. Дослідження свідчать, що рівень професійних знань аудитора безпосередньо впливає на якість оцінки ризиків і прийняття аудиторських рішень, що підтверджується результатами сучасних наукових досліджень у сфері управління якістю аудиту [12, 13].

Не менш важливим чинником забезпечення якості аудиту є дотримання принципів етики та незалежності аудитора. Порушення принципів об'єктивності та професійної доброчесності знижує довіру користувачів до звіту незалежного аудитора незалежно від формальної відповідальності стандартам. У зв'язку з цим оцінка якості аудиту має ґрунтуватися не лише на процедурній відповідності, а й професійній обґрунтованості аудиторських суджень [14]. Напрями підвищення якості аудиту в сучасних умовах представлено в таблиці 1.

Таблиця 1

Напрями підвищення якості аудиту в сучасних умовах

Напрямок удосконалення	Сутність змін	Вплив на якість аудиту
Розвиток суб'єктно-орієнтованого підходу	Індивідуалізація аудиторських процедур з урахуванням специфіки бізнесу клієнта	Підвищення релевантності аудиторських доказів
Професійна освіта та навчання аудитора	Безперервний розвиток знань і компетенцій, здатність працювати з невизначеністю	Зростання обґрунтованості професійних суджень
Етика та незалежність	Дотримання принципів об'єктивності, доброчесності та незалежності	Підвищення довіри до звіту незалежного аудитора
Удосконалення оцінки якості аудиту	Оцінка не лише формальної відповідності стандартам, а й цінності незалежної думки	Орієнтація аудиту на потреби користувачів
Суспільний нагляд за аудитом	Контроль якості з боку органів нагляду (ОСНАД)	Посилення відповідальності та прозорості аудиту

Джерело: сформовано авторами

Таблиця 1 узагальнює ключові напрями підвищення якості аудиту фінансової звітності в умовах зростання ризиків і невизначеності. Наведені напрями підвищення якості аудиту свідчать про необхідність комплексного підходу до організації аудиторської діяльності в умовах зростання ризиків та невизначеності. Забезпечення високого рівня якості аудиту можливе лише за умови поєднання сучасної методології суб'єктно-орієнтованого аудиту, належного рівня професійної підготовки аудитора, дотримання етичних принципів та ефективного суспільного нагляду.

Орієнтація на цінність звіту незалежного аудитора для користувачів фінансової звітності зумовлює переосмислення традиційних підходів до оцінки результатів аудиторської діяльності та формує підґрунтя для подальших наукових узагальнень. У цьому контексті актуалізується необхідність формування системних висновків щодо ролі суб'єктно-орієнтованого підходу та професійного судження аудитора у забезпеченні якості аудиту фінансової звітності.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

У результаті проведеного дослідження встановлено, що:

1. В умовах цифровізації, зростання невизначеності та ускладнення бізнес-процесів традиційні формально-процедурні підходи до аудиту фінансової звітності не забезпечують належного рівня якості аудиторських послуг. Якість аудиту дедалі більше визначається не обсягом виконаних процедур, а здатністю аудитора формувати обґрунтованість професійні судження з урахуванням специфіки діяльності суб'єкта господарювання.

2. Обґрунтовано доцільність застосування суб'єктно-орієнтованого підходу в аудиті, який ґрунтується на індивідуалізації аудиторських процедур, пріоритеті економічної сутності над формою та інтеграцією знань про бізнес клієнта у процес планування і виконання аудиту. Доведено, що такий підхід дозволяє підвищити релевантність аудиторських доказів і зменшити ризик формального дотримання стандартів без реального підвищення якості звіту незалежного аудитора.

3. Встановлено, що зростання рівня ризиків та невизначеності трансформує характер аудиторської діяльності, посилюючи роль внутрішнього контролю, аналітичних процедур та професійних оцінок аудитора. У цих умовах адаптація аудиторських процедур до галузевих, організованих і управлінських особливостей клієнта виступає ключовою передумовою забезпечення якості аудиту фінансової звітності.

4. Доведено, що підвищення якості аудиту потребує комплексного підходу, який поєднує розвиток методології суб'єктно-орієнтованого аудиту, підвищення рівня професійної освіти аудиторів, дотримання принципів етики та незалежності, а також удосконалення системи оцінки якості аудиту з орієнтацією на цінність звіту незалежного аудитора для користувачів фінансової звітності, а не виключно на формальні критерії відповідності стандартам.

Література

1. Бондаренко Н., Федорко В. Місце та роль аудиту фінансової звітності в діяльності підприємства. *Галицький економічний вісник*. 2023. Том 84. № 5. С. 50-59. https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2023.05.050
2. Скиба Г.І., Цімошинська О.В., Несходовський І.С. Роль аудиту в забезпеченні прозорості фінансової звітності в умовах цифровізації бізнесу. *Вісник Університету «Україна»*. 2024. № 12 (39). <https://doi.org/10.36994/2707-4110-2024-12-39-13>
3. Коломієць А. Внутрішній аудит у забезпеченні якості аудиту фінансової звітності суб'єктів господарювання. Фінансовий контроль, аналіз та аудит [Електронний ресурс]: зб. наук. ст. студентів ден. форми навч. / відп. ред. К. О. Назарова. Київ: Держ. торг.-екон. ун-т, 2025. Ч. 2. с. 37-42. URL: <https://ur.knute.edu.ua/handle/123456789/12320>
4. Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission [COSO]. Enterprise Risk Management – Integrating with Strategy and Performance – Executive Summary. June 2017. URL: https://www.coso.org/_files/ugd/3059fc_61ea5985b03c4293960642fdce408eaa.pdf
5. Міжнародний стандарт аудиту 315 (переглянутий в 2019 р.) "Ідентифікація та оцінювання ризиків суттєвого викривлення": Міжнародні стандарти контролю якості (управління якістю), аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. Рада з Міжнародних стандартів аудиту та надання впевненості, видання 2021 р., с. 245-357 с. URL: <https://mof.gov.ua/uk/mizhnarodni-standarti-auditu>
6. Разборська О. О., Лесік Л. С. Формування професійного судження у сфері бухгалтерського обліку та аудиторської практики. *Фінанси, облік, банки*. 2019. № 1. С. 158–168. <http://doi.org/10.31558/2307-2296.2019.1.17>
7. Редько О. Ю. Когнітивні ризики професійного скептицизму в аудиті. *Статистика України*. 2025. № 2. С. 133–138. [https://doi.org/10.31767/su.2\(109\)2025.02.13](https://doi.org/10.31767/su.2(109)2025.02.13)
8. Khaled Al-Qatamin, Zalailah Salleh. Audit Quality: A Literature Overview and Research Synthesis. *IOSR Journal of Business and Management*. 2020. № 22. P. 56-66. <https://doi.org/10.9790/487X-2202025666>
9. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг (видання 2018 року). *Handbook of International Quality Control, Auditing, Review, Other Assurance, and Related Services Pronouncements*. URL: <https://www.iaasb.org/publications/2018-0>.
10. Jere R. A Framework for Understanding and Researching Audit Quality. *Auditing: A Journal of Practice & Theory*. 1 May 2011. № 30 (2). P. 125–152. <https://doi.org/10.2308/ajpt-50006>
11. DeAngelo L. E. Auditor size and audit quality. *Journal of Accounting and Economics*. 1981. № 3(3). P. 183–199. [https://doi.org/10.1016/0165-4101\(81\)90002-1](https://doi.org/10.1016/0165-4101(81)90002-1)
12. Кузик Н. П., Шевчук К. В., Вершута Ю. С. Якість як детермінантна ознака аудиту фінансової звітності. *Економіка та суспільство*. 2024. №70. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-137>
13. Vera-Muñoz, Sandra C. Commentary on "The effect of an audit judgment rule on audit committee members' professional skepticism: The case of accounting estimates (Kang, Trotman, & Trotman)". *Accounting, Organizations and Society*. 2015. Vol. 46. P. 77-80. <https://doi.org/10.1016/j.aos.2015.04.002>
14. *International Code of Ethics for Professional Accountants*: IESBA: веб-сайт. 2023. URL:

<https://www.ethicsboard.org/publications/2023-handbook-international-code-ethics-professional-accountants>

References

1. Bondarenko, N., Fedorko, V. (2023) Mistse ta rol audytu finansovoi zvitnosti v diialnosti pidpriemstva [Place and role of financial statement audit in the enterprise activity]. *Galician economic journal*, vol. 84, no 5, pp. 50-59. https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2023.05.050
2. Skyba, H.I., Tsimoshynska, O.V., & Neskhodovskyi, I.S. (2024). Rol audytu v zabezpechenni prozorosti finansovoi zvitnosti v umovakh tsyfrovizatsii biznesu [The role of audit in ensuring transparency of financial reporting in the context of business digitalization]. *Visnyk Universytetu «Ukraina»*, no 12 (39). <https://doi.org/10.36994/2707-4110-2024-12-39-13>.
3. Kolomiets, A. (2025). Vnutrishnii audyt u zabezpechenni yakosti audytu finansovoi zvitnosti subiektiv hospodariuvannya [Internal audit in ensuring the quality of auditing financial statements of business entities]. *Finansovyi kontrol, analiz ta audyt* [Elektronnyi resurs] [Financial control, analysis and audit [Electronic resource]] : zb. nauk. st. studentiv den. formy navch. / vidp. red. K. O. Nazarova. Kyiv: Derzh. torh.-ekon. un-t. P. 2, pp. 37-42, available at: <https://ur.knute.edu.ua/handle/123456789/12320>
4. Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission [COSO]. (2017). *Enterprise Risk Management – Integrating with Strategy and Performance – Executive Summary*, available at: https://www.coso.org/files/ugd/3059fc_61ea5985b03c4293960642fdce408eaa.pdf
5. International Auditing and Assurance Standards Board (2021), “International Standard on Auditing 315 (revised 2019) “Identifying and Assessing the Risks of Material Misstatement”, International standards for quality control (quality management), auditing, review, other assurance and related services, pp. 245-357, available at: <https://mof.gov.ua/uk/mizhnarodni-standarti-audit>
6. Razborska, E., Lesik, L. (2019). Formuvannya profesiinoho sudzhennia u sferi bukhhalterskoho obliku ta audytorskoj praktyky. [Formation of professional judgment in the sphere of accounting and audit practice]. *Finansy, oblik, banky* [Finance, accounting, banking], no 1 (24). pp. 159-168. <http://dx.doi.org/10.31558/2307-2296.2019.1.17>
7. Redko, O. Yu. (2025). Kohnityvni ryzyky profesiinoho skeptyzizmu v audyti. [Cognitive risks of professional skepticism in auditing]. *Statystyka Ukrainy*. no. 2. pp. 133–138. Doi: 10.31767/su.2(109)2025.02.13
8. Khaled, Al-Qatamin, Zalailah, Salleh. (2020). Audit Quality: A Literature Overview and Research Synthesis. *IOSR Journal of Business and Management*, no. 22, pp. 56-66. Doi: 10.9790/487X-2202025666.
9. Mizhnarodni standarty kontroliu yakosti, audytu, ohliadu, inshoho nadannia vpevnenosti ta suputnykh posluh (vydannia 2018 roku). [9. International Standards on Quality Control, Auditing, Review, Other Assurance and Related Services (2018 Edition)]. *Handbook of International Quality Control, Auditing, Review, Other Assurance, and Related Services Pronouncements*, available at: <https://www.iaasb.org/publications/2018-0>
10. Jere, R. A. (2011). Framework for Understanding and Researching Audit Quality. *Auditing: A Journal of Practice & Theory*, vol. 30 (2), pp. 125–152. <https://doi.org/10.2308/ajpt-50006>
11. DeAngelo, L. E. (1981). Auditor size and audit quality. *Journal of Accounting and Economics*, vol.3(3), pp. 183–199. [https://doi.org/10.1016/0165-4101\(81\)90002-1](https://doi.org/10.1016/0165-4101(81)90002-1)
12. Kuzyk, N. P., Shevchuk, K. V., Vershuta, Yu. S. (2024) Yakist yak determinantna oznaka audytu finansovoi zvitnosti [Quality as a determinant feature of financial statement audit]. *Ekonomika ta suspilstvo*, 70. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-137>
13. Vera-Muñoz, Sandra, C. (2015). Commentary on "The effect of an audit judgment rule on audit committee members' professional skepticism: The case of accounting estimates (Kang, Trotman, & Trotman)". *Accounting, Organizations and Society*, vol.46, pp. 77-80. <https://doi.org/10.1016/j.aos.2015.04.002>
14. *The official site IESBA: (2023), International Code of Ethics for Professional Accountants*, available at: <https://www.ethicsboard.org/publications/2023-handbook-international-code-ethics-professional-accountants>